

**Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle**

**sara.kuitunen@eduskunta.fi**

**Asia: HE 132/2025 vp**

**KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI  
NESTEMÄISTEN POLTTOAINEIDEN VALMISTEVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN  
MUUTTAMISESTA**

Kuluttajaliitto ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan alennettavaksi liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron määrän laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonnin arvoa kahdessa vaiheessa 62 eurosta 51,3 euroon. Veronalennuksen tavoitteena on vahvistaa kotitalouksien ostovoimaa keventämällä liikkumisen verotusta.

Kuluttajaliitto katsoo, että kuluttajien ostovoiman tukemiseen pyrkivät toimet ovat yleisesti ottaen kannatettavia. Kuluttajaliiton teettämän kuluttajakyselyn mukaan (Aula Research 2025, n=1149) noin neljännes vastaajista arvioi, ettei kotitalouden taloudellinen liikkumavara kestä lainkaan menojen kasvua. Myös Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan palkansaajien reaaliensiot ovat edelleen selvästi alemmalla tasolla kuin vuonna 2021, vaikka ne nousivat lievästi vuoden 2025 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä (Tilastokeskus 2025). Pitkän aikavälin kehitys on kuitenkin ollut negatiivinen suhteessa kuluttajahintojen nousuun. Samanaikaisesti liikkumisen kustannuskehitys on ollut monille kotitalouksille haastavaa, sillä muun muassa hintojen vaihtelut polttoaineissa ja joukkoliikenteessä ovat pitäneet liikkumisen kokonaismenot korkealla tasolla.

Polttoaineen hinnan nousu on vaikuttanut Kuluttajaliiton kyselytutkimuksen (Aula Research 2025, n=1149) mukaan 38 prosentilla kotitalouksista joko erittäin paljon tai jokseenkin paljon kotitalouden taloudelliseen tilanteeseen. Vaikutukset ovat olleet suurimmat maaseudulla, jossa asuvista jopa 44 prosenttia on joutunut kyselyä edeltäneen puolen vuoden aikana säästämään autolla ajamiseen liittyvistä kuluista.

Kuluttajaliiton näkökulmasta on kuitenkin valitettavaa, ettei lausuntopalautteessa laajasti esiin tuotua huolta päästöjen kasvusta ja veronalennuksen heikosta kohdentumisesta ole juurikaan huomioitu hallituksen esityksessä.

Kuluttajaliitto on aiemmassa lausuntotyössään tuonut esille, että tehokkaampi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisempi tapa kompensoida liikkumisen kustannuksia voisi olla kotitalouksille maksettava tasapalautus. Tutkimustiedon mukaan autollisissa kotitalouksissa polttoainekulujen taakka on selvästi regressiivinen: alimmassa tuloluokassa polttoainekulut vievät yli kymmenesosan tuloista, kun ylimmässä tuloluokassa osuus on noin kolme prosenttia (Palanne & Clarke 2023). Tasapalautus huojentaisi autollisten kotitalouksien taakkaa ja kohdistuisi erityisesti niihin

kotitalouksiin, joille liikkumisen kustannukset ovat suhteellisesti suurimmat. Lisäksi polttoainekulujen taakka vaihtelee paljon myös tuloluokkien sisällä. Esimerkiksi maaseudulla asuvien taakka on keskimäärin noin 2,5-kertainen kaupunkikeskustoihin verrattuna, mikä puoltaa maantieteelliset erot huomioivia kompensatioita (Palanne & Clarke 2023). Tasapalautus ei myöskään lisääsi ajamisen määrää eikä siten heikentäisi päästöohjausta, ja sen toteuttaminen olisi hallinnollisesti yksinkertaista.

Kuluttajaliitto kuitenkin korostaa, että liikkumisen kustannusten taso liittyy laajasti alueelliseen saavutettavuuteen ja työnteon mahdollisuuksiin. Haja-asutusalueilla ja pienissä kunnissa auto on usein ainoa käytännöllinen liikkumisväline. Siksi verotuksen muutoksia tulee tarkastella yhdessä muiden keinojen kanssa, kuten sähköautojen hankintatukien, työmatkavähennysten ja vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfrastruktuurin kehittämisen.

### **Lähteet:**

Palanne, Kimmo & Clarke, Selina, Tasapalautus tehokkain tapa hyvittää polttoainekuluja pienituloisille. Talouspolitiikan arviointineuvosto TPAN, Policy Brief 2/2023.

Tilastokeskus, Ansiotasoindeksi 2025, 1. vuosineljännes ja 2. vuosineljännes.

Helsingissä 14.10.2025

Kuluttajaliitto ry

Viivi Kuosa, juristi, OTM